

Oslo 23.04. 2026

Innspill til høring om ny motorferdsellov

Prop. 61 L (2025-2026) Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven).

Naturvernforbundet mener det er sterkt beklagelig at forslag til ny motorferdsellov vil øke motorferdselen i utmark enda mer, når det fra et natur- og friluftslivsperspektiv er behov for betydelig reduksjon. Vi ber om at Stortinget må gjøre flere innstramminger i lys av arealutfordringene, der snøskuterløyper splitter opp arealer og forstyrrer biologisk mangfold. Snøskuterløyper bidrar til å øke den samlede belastningen på natur og arter i feil retning. Særlig de minst menneskepåvirka og mest sårbare naturområdene er sterkest utsatt.

Formålsparagrafen er akseptabel. Men begrepene «bærekraft», «ivaretar naturen» og «tar hensyn til friluftsliv» mangler reelt innhold og er uforpliktende og sterkt skjønnsbasert. Motorferdselloven er i utgangspunktet en forbudslov (§ 5) men domineres av alle unntaksmuligheter og allerede etablert skjønn etter sterk liberalisering i 2015, da det ble åpnet for skuterløyper for fornøyleskjøring.

Frislippet av fornøyleskjøring har allerede gått altfor langt. Med nesten 100 000 snøskutere og omkring 10 000 km med traseer på kryss og tvers i skog og fjell har presset på natur, artsmangfold og friluftsliv økt i betydelig grad. Støy og forstyrrelser for friluftsfolk og dyreliv har eskalert og den samlede belastning som dette har på sårbar natur er betydelig. Svært mye av forstyrrelsene skjer på en årstid da dyrelivet går på sparebluss i vinterknipa og langt inn i den svært sårbare hekke- og yngletiden.

Ny lov øker motorferdsel i utmark. Forslaget til ny lov bidrar dessverre ikke til å nedskalere motorferdsel i utmark, slik det burde. Etablerte løyper vil fortsatt eksistere og nye løyper er allerede under planlegging. Det er ingen begrensninger på antall km løyper hverken per kommune eller på landsbasis. Det har vært og vil fortsatt være så godt som umulig å stanse etablering av løyper selv om de legges i områder med sårbar natur eller viktige friluftsområder. Dette ble grundig dokumentert av Naturvernforbundet i innspill til motorferdsel-lovutvalget (19.10. 2022) og vårt høringssvar til utvalgets NOU 2024:10 (15.09. 2024).

PBL et godt grep. Naturvernforbundet mener hovedgrepet om at plan- og bygningsloven (PBL) skal legges til grunn for etablering av arealer til motorferdsel, blant annet snøskuterløyper for fornøyleskjøring er viktig og riktig. Derigjennom skal det sikres gode konsekvensutredninger, god medvirkning, hensyn til samlet belastning og reell innsigelsesmulighet ved uansvarlig løypelegging. Krav om og dokumentasjon av naturverdier, artsmangfold og friluftslivinteresser er avgjørende for å ivareta formålsparagrafens som «skal sikre at motorferdsel i utmark og vassdrag skjer på en bærekraftig måte som ivaretar naturen, legger til rette for samisk kulturutøvelse og tar hensyn til friluftslivet.» Dette blir imidlertid en særlig stor utfordring for kommunene siden kartlegging av natur både krever omfattende økologisk og biologisk kunnskap, og lite natur er kartlagt på en tilfredsstillende måte i dag. Mange kommuner mangler fremdeles kartlegging av viktige friluftsliv-områder.

Hundrevis av mil med skuterløyper. Det er i dag mer enn 10 000 km med allerede etablerte løyper for fornøyleseskjøring med snøskuter. Forslaget om en 10 år lang overgangsperiode for å få disse inn i plan mener vi er alt for lang tid. Og vi mener også at disse løypene må underlegges krav til faglige utredninger av natur- og friluftslivinteresser. Det er uforsvarlig å bare putte de 10 000 km med løyper inn i kart uten grundigere utredninger og kartlegginger, siden vi allerede vet at en del av disse er lagt i sårbar natur og/eller i viktige friluftsliv-områder. Vi vil særlig peke på at mange løyper er anlagt i en annen tid, før naturavtalen (2022) og før mye ny dokumentasjon om norsk naturs sårbarhet (naturindeks 2020, rødliste for arter 2021, Rødliste for naturtyper 2025 og naturskogkart 2025) som noen eksempler). Denne kunnskapen er ikke tatt nok høyde for i lovutkastet. Det vil trolig være nærmest umulig å reversere traseer som allerede er anlagt på feil arealer sett i lys av ny formålsparagraf og den nye loven må ta høyde for dette ved at alle eksisterende løyper må utredes.

Ulovlig kjøring er ikke redusert, men derimot et stort og økende problem ifølge politi og SNO (NOU 2024:10). Mange har feilaktig argumentert for at ulovlig kjøring skulle reduseres betydelig gjennom å opprette løypenett for fornøyleseskjøring. Økokrim har uttrykt skepsis til at løyper reduserer ulovlig kjøring. Dessverre er ulovlig kjøring blitt et økende problem med mange svært negative konsekvenser. Økende ulovlig kjøring gjelder både for ATV og snøskuter. Det pågår utstrakt og organisert varsling om kontroller og oppsyn som reduserer politi og SNO sine muligheter til å slå ned på ulovligheter.

Oppsummering

Her følger en oppsummering av våre viktigste innspill til Stortingets behandling av ny motorferdsellov:

- ➔ Naturvernforbundet ber Stortinget om å vedta at etablerte løyper skal inn i planverktøyet innen maks 5 år og at natur, biologisk mangfold og friluftsliv må kartlegges og konsekvensvurderes slik at natur- og friluftslivverdier ivaretas. Denne prosessen må også være en viktig mekanisme for å luke ut allerede etablerte løyper som er anlagt på feil arealer.
- ➔ Naturvernforbundet ber Stortinget vedta at alle nye løyper skal underlegges Plan- og bygningsloven slik Regjeringen foreslår. Dette er nødvendig for å sikre grundige konsekvensvurderinger og gode medbestemmelses-prosesser ved etablering av nye traseer.
- ➔ Naturvernforbundet ber Stortinget om å fjerne forslaget om å åpne opp for omfattende rasteareal utenfor løyper og på vann. Dette kan utvide bruksarealene og uthule lovens formål og intensjoner.
- ➔ Naturvernforbundet ber Stortinget framheve behovet for å sikre at Statsforvalter skal ha innsigelsesrett. Dette er særlig viktig for å vurdere samlet belastning og kommuneoverskridende uheldige effekter gjennom en bit-for-bit-etablering av løypenett slik det fortsatt legges opp til.
- ➔ Naturvernforbundet ber Stortinget om å sikre at det åpnes for minst like strenge strafferammer som forslaget sier, inkludert fengsel for særlig grove overtredelser.
- ➔ Dette må også bety langt sterkere satsing på oppsyn og kontroll. Ulovlig kjøring har økt mange steder på tross av opprettelsen av lovlige løyper for fornøyleseskjøring. Politi må få utvidete fullmakt til å stanse varslingsapper og systemer som florerer i organiserte miljøer og som varsler når politi og kontroll finner sted.
- ➔ Det er uheldig å åpne for elsykling på sti i verneområder og vi ber Stortinget lukke muligheten.
- ➔ Vi mener utvidelse av åpningstider enda lengre inn i hekke- og yngletiden er svært uheldig. Vi ber Stortinget om å innskrenke muligheten til å benytte rekreasjonsløyper langt inn i hekke- og yngletida gjennom å fastsette tidligere stenging basert på artsmangfoldets hekke- og yngletid.